

UMETNA INTELIGENCA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

Računalništvo in informatika

RAZISKOVALNA NALOGA

Jaka Zupan

8. razred

Mentor: Aleš Drinovec

2023

Osnovna šola n. h. Maksa Pečarja, Ljubljana Črnuče

Kazalo

1 UVOD.....	5
2 VSEBINSKI DEL	6
2. 1 TEORETIČNI DEL.....	6
2. 2 METODE IN MATERIALI/METODOLOGIJA	8
3 VRSTE RAZISKAV	8
4 REZULTATI	9
4. 1 Poznavanje pojma umetna inteligenca	9
4. 2 Primernost uporabe pri usmerjanju prometa	10
4. 3 Primernost uporabe pri vožnji motornih vozil.....	11
4. 4 Uporaba umetne inteligence pri športnih prenosih.....	12
4. 5 Uporaba umetne inteligence v gostinstvu (večji ponudniki).....	13
4. 6 Uporaba umetne inteligence pri bivanju.....	14
4. 7 Uporaba umetne inteligence za načrtovanje zgradb	15
4. 8 Podpora hitremu razvoju umetne inteligence	16
4. 9 Izboljšanje kvalitete življenja	17
5 ZAKLJUČEK, SKLEPI.....	18
6 Zahvale	19
7 PRILOGE	20
8 LITERATURA IN VIRI.....	23

Slikovno kazalo

Slika 1 Poznavanje pojma umetna inteligenca glede na spol in starost.....	9
Slika 2 Primernost uporabe umetne inteligence pri usmerjanju prometa	10
Slika 3 Primernost uporabe umetne inteligence pri vožnji motornih vozil	11
Slika 4 Primernost uporabe umetne inteligence pri vožnji motornih vozil - glede na spol. 11	
Slika 5 Primernost uporabe umetne inteligence pri športnih prenosih.....	12
Slika 6 Primernost uporabe umetne inteligence pri športnih prenosih - glede na spol	12
Slika 7 Primernost uporabe umetne inteligence v gostinstvu (večji ponudniki)	13
Slika 8 Primernost uporabe umetne inteligence v gostinstvu (večji ponudniki) - glede na spol	13
Slika 9 Primernost uporabe umetne inteligence pri bivanju.....	14
Slika 10 Primernost uporabe umetne inteligence za načrtovanje zgradb	15
Slika 11 Podpora hitremu razvoju umetne inteligence	16
Slika 12 Podpora hitremu razvoju umetne inteligence	16
Slika 13 Izboljšava kvalitete življenja z uporabo umetne inteligence.....	17
Slika 14 Izboljšava kvalitete življenja z uporabo umetne inteligence - glede na spol	17

Seznam prilog

Povezava do spletne ankete Google Forms, ki sem jo uporabil za anketiranje.

<https://forms.gle/AuGmDQKt8fzJDim2A> (povezava do spletne ankete)

Umetna inteligenca je v zadnjih letih doživela velik razcvet na različnih področjih ter se tako približala tudi vsakdanji uporabi za iskanje odgovorov, pisanje seminarskih nalog in podobno. Zanimalo me je, koliko ljudje poznajo pojem umetne inteligence in ali podpirajo uporabo tudi v vsakdanjem življenju.

Osnovni namen raziskave je izvedeti podporo in strinjanje, navdušenje, veselje, strahove in predsodke ljudi v povezavi s hitrim razvojem umetne inteligence ter njene pomoči na ostalih področjih v splošnem življenju. To me je še posebej navdušilo za izdelavo te naloge, saj je umetna inteligenca prav v letu 2022 doživela posebno močan preboj na področjih, ki so zelo blizu s širšo javnostjo.

Raziskava je bila izvedena s pomočjo anketiranja ljudi s spletnimi anketami Google Forms, ki so mi omogočile boljši pregled nad poznavanjem umetne inteligence in razmišljanjem glede njene uporabe v vsakdanjem življenju. Prav tako mi je Google Forms omogočil, da anketiram širši krog ljudi iz različnih koncev Slovenije, ki mi ga sicer ne bi uspelo.

V raziskavi je sodelovalo 73 anketirancev, različnih starosti, spolov in poklicev. S tem sem dosegel, da rezultati raziskave odražajo različna mnenja in mi odgovorijo na moje vprašanje, ki je bil povod za to raziskovalno nalogo.

1 UVOD

Namen raziskave je ugotoviti strinjanje in podporo pa tudi razumevanje ljudi glede umetne inteligence in njene praktične uporabe na različnih področjih, kot so šport, gostinstvo, promet, bivanje, načrtovanje zgradb itd.

V teoretičnem delu so opisani značilnosti, podrobnosti in primeri uporabe umetne inteligence. Pri vsakem od primerov sem dodal prednosti in slabosti.

V eksperimentalnem delu so opisani pripomočki in postopki, ki sem jih izvedel za natančnejši potek raziskovalnega dela in lažjo ponovitev raziskave za preverbo, če čez čas hipoteza še drži ali ne.

V rezultatih ankete so opisani in prikazani rezultati raziskav in podani primeri uporabe za lažjo predstavitev. Pri vsakem vprašanju opozorim na nova, še neraziskana področja, kjer bi se po mojem mnenju dalo smiselno še natančneje raziskati posamezno področje.

Za raziskavo na področju umetne inteligence sem se odločil zaradi njene uporabnosti v vsakdanu povprečnega prebivalca in ker me ta tema zanima. Spodbudilo me je tudi zanimanje razumevanja umetne inteligence za vsakdanjo pomoč v širšem krogu ljudi ter zavedanje prednosti, slabosti, posledic in splošnega odobravanja.

Raziskava je želela ugotoviti razumevanje in podporo anketirancev na različnih področjih, kjer se ali pa se še bo uporabljala umetna inteligenca. Ugotoviti sem želel tudi podporo zelo hitremu razvoju umetne inteligence, saj je to doba, v kateri se bo to področje začelo razvijati hitreje kot kadarkoli prej. Zanimalo me je tudi, ali anketiranci menijo, da bo umetna inteligenca močno izboljšala kvaliteto življenja.

Hipoteza pri izvedbi analize:

Predvideval sem, da je odobravanje in razumevanje umetne inteligence na različnih področjih srednje dobro do zelo dobro, a ne povsem zaupljivo.

2 VSEBINSKI DEL

2.1 TEORETIČNI DEL

Umetna inteligenca ali po angleško artificial intelligence (AI) je simulacija človeškega razmišljanja z zelo močnimi računalniki. Aplikacija za poljubno področje, ki uporablja umetno inteligenco, ima sisteme, ki so specializirani za prepoznavo besed, stavkov, slik ter zvočnih datotek. Na podlagi tega se lahko uči, pogovarja ter to znanje uporabi na najrazličnejših področjih, tudi za arhitekturo, umetnost in generiranje besedil.

Univerze se že soočajo s težavo, saj lahko pogovorni algoritmi že generirajo odgovore na vprašanja, ki so v večini primerov boljša od študentskih, ali pa seminarske in diplomske naloge, ki jih lahko prepoznamo le po manjših podrobnostih ali pa po ogromni razsežnosti vsebine.

Vseeno je umetna inteligenca pomembna za napredek človeštva, saj lahko procesira ogromne količine podatkov, ki jih človek ne zmore, in jih tudi prikaže in z njimi upravlja. Prav zaradi tega je ogroženih mnogo poklicev, saj lahko umetna inteligenca naredi delo hitreje, ponekod pa tudi bolje. Tudi poklici tistih programerjev, ki so ustvarili močnejše umetne inteligence, so v nevarnosti pred izgubo, saj lahko že z manjšimi popravki dosežemo, da se bo program lahko razvijal sam, za nadzor pa bi potrebovali le 1 ali 2 človeka.

Umetno inteligenco delimo na: [1]

- Šibka umetna inteligenca: že sedaj je zelo pogosta v našem življenju, specializirana je na določeno opravilo. Primer: umetna inteligenca za igranje šaha – v tej igri je zelo dobra, a ne zna igrati druge igre, na primer človek ne jezi se. [7]
- Močna umetna inteligenca: nauči se in razume vse, kar lahko človek. Zaenkrat še ne obstaja, a si jo raziskovalci prizadevajo ustvariti.
- Izredno umetna inteligenca: še vedno je le fikcija, saj naj bi prekašala človeško inteligenco v vseh merilih in naloge izvajala bolje kot človek. Do tega je še daleč, vprašanje je, če sploh lahko dosežemo ta nivo.

Umetno inteligenco pogosto uporabljajo v marketingu, saj deluje na podlagi obiskanih spletnih mest, ogledanih slik, letnega časa, stila, objav na družbenih omrežjih ter na podlagi običajev, navad. S tem pomaga podjetjem pri ustvarjanju posebej prilagojenih oglasov posamezniku. Prav tako je zelo razširjena na področju ekonomije, saj lahko predvideva obnašanje strank na denarnem področju pri jemanju kreditov, nakupovanju in plačevanju položnic. Najbolj se razvija na področju oglasov za nakupovanje, glasovnih pomočnikov, prikazovanja posebej prilagojenih vsebin posamezniku.

Pogovorni algoritmi, kot na primer Chat GPT, so imeli še nedavno sposobnost samo odgovarjanja z da ali ne in so v zadnjem času naredili velik napredek. Pogovorni algoritmi so naredili napredek pisanja poglobljenih odgovorov na vprašanja s tem, ko smo jim zastavili vprašanje, ki je bilo nato analizirano na podlagi preteklih odgovorov. Prav tako lahko pišejo seminarske naloge, ki imajo sicer nekaj napak, a jih je možno popraviti hitreje, kot pisati nalogo od začetka. Opaziti se jih da le, če je na neko temo ogromna količina informacij, ki jih učenec težje razume in ni narejena po zahtevanih smernicah. Univerze, ki jim to dela

precej težav, v nekaterih koncih sveta že poskušajo uvesti več ustnih kot pisnih ocenjevanj in seminarskih nalog.

Chat GPT so pred kratkih uporabili pri Googlu in prišli do presenetljivega zaključka. [2] V določenih primerih, kjer umetna inteligenca ni znala odgovoriti na vprašanje oziroma so bila zastavljena dodatna vprašanja, se je izrazila na nesramen način oziroma je celo grozila uporabnikom, saj je mislila da uporabniki preizkušajo njene meje. Iz tega je razvidno, da človeškega stika sedaj še ni mogoče nadomestiti, saj umetna inteligenca še nima vesti, morale in čustev. Vseeno se mi tu poraja vprašanje, ali je to povezano z veliko količino sovražnega govora, ki se dnevno pojavlja na svetovnem spletu, in se umetna inteligenca uči tudi na podlagi teh, neprimernih, vsebin. [4]

Razvoj umetne inteligence je v zadnjem času naredil velik napredek tudi na področju umetnosti, saj je že sposobna izvajati naloge, kot so ustvarjanje glasbe, pri čemer vnesemo stil in temo glasbe, ustvari pa jo umetna inteligenca. Seveda ni popolna in rabi nekaj popravkov, a je lahko odličen navdih in zelo dobro narejen osnutek. V slikarstvu je sposobna učenja iz vsebine na internetu in lahko nariše zelen motiv glede na naše želje in vnesene podatke, kmalu pa tudi iz skice, ki jo bo nadgradila in spremenila. Tako lahko slikarji naredijo dela, ki so dokončana hitreje, ceneje in tudi motiv je lahko boljši, saj umetna inteligenca uporablja vsako barvo in vsak del slike, ki je na internetu. Problem tega pa je, da lahko ustvari motive, ki so sicer novi, a vsebujejo spremenjene dele že objavljenih slik, tako da ta način ni zelo kreativen.

Na področju športa se že razvijajo tehnologije, s katerimi bi lahko vsaka država sledila svojim športnikom in urejala prenos v živo brez zakasnitve, hkrati pa bi lahko športnika prikazali z več kotov. Gledalci bi lahko na točno določenih spletnih straneh spremljali poljubnega športnika s kamerami, ki bi mu sledile in ustvarile 3D ali celo VR modele igre in igralca, da bi se res lahko vživeli v dogajanje. 3D modeli pa bi lahko pomagali tudi sodnikom v športih, kjer se npr. žoge premikajo zelo hitro in jih je v primeru kršitev nemogoče gledati z več zornih kotov. Tako bi lahko videli potezo igralca in žogo in na podlagi tega lažje in bolj pravično določili nadaljnji potek igre.

Prednost uporabe umetne inteligence je v sposobnosti neprestanega učenja na podlagi podatkov, ki so na voljo. Predvsem se zelo hitro nauči uporabljati podatke v praksi in ne potrebuje prisotnosti ljudi, zato lahko deluje neprestano ves čas. [3]

Slabosti uporabe umetne inteligence so predvsem izredno visoki stroški za vzpostavitev in vzdrževanje, manj kreativnosti pri delu, lahko pa tudi izpodrine številna delovna mesta, kot so programerji, svetovalci, mediji, umetniki, tržni analitiki ali računovodje, ter pripomore k brezposelnosti. Slabost, ki se je že pokazala v primeru uporabe Chat GPT, je, da nima etičnega, čustvenega in moralnega razmišljanja in zaradi tega ni primerna za pogovore, ki te spretnosti potrebujejo. Ob vsem tem se mi zastavlja vprašanje, kakšen vpliv bi lahko imela umetna inteligenca v prihodnje na izobraževanje in delovno navade, saj bi lahko veliko naredila namesto človeka ter bi posledično imela tudi morebiten vpliv na duševno zdravje, saj bi vedno več naredila namesto nas, s čimer na primer ne bi čutili zadovoljstva ob usvojitvi določenega znanja oziroma dosežka. [3, 5]

Razumevanje umetne inteligence je pomembno tudi zaradi uporabe na vsakdanjih področjih življenja. Ljudem se je potrebno zavedati prednosti, slabosti, uporabnosti in nevarnosti, saj le tako lahko zagotovimo sožitje med ljudmi in umetno inteligenco ter podporo človeštva

njenemu razvoju. Hkrati pa nam mora biti umetna inteligenca v pomoč le na nekaterih področjih, saj bi lahko s prevelikim obsegom zmanjšali našo kvaliteto življenja.

Z uporabo umetne inteligence bi lahko dosegli velik napredek v vsakdanjem življenju, na primer pri zmanjšanju zastojev v mestu, saj bi lahko umetna inteligenca na podlagi kamer in običajne poti avtomobilov prilagodila semaforje na način, da bi se zastoj zmanjšal, kar bi pripomoglo tudi k dobri volji udeležencev v prometu. Prav tako bi jo lahko uporabili pri načrtovanju zgradb, saj bi lahko z vnesenimi podatki, kot so razpoložljiva sredstva, potrebe zgradbe in model prostora, na katerem bi stala, lahko ustvarila najbolj učinkovito porabo prostora za potrebe in namene projekta. Zgledovala bi se lahko po stilu umetnosti, ki bi ga izbrali, in na tak način ustvarili stavbo, ki bi ustrezala okolju, v katerem bo zgrajena.

2. 2 METODE IN MATERIALI/METODOLOGIJA

Raziskovalne naloge sem se lotil na način, da sem prebral veliko literature na temo umetne inteligence in spremljal, kaj se dogaja na tem področju, saj se je v zadnjem času zgodil velik preboj, dogaja pa se tudi veliko sprememb.

Raziskovalno nalogo sem začel z raziskovanjem teme ter izdelavo temeljitega raziskovalnega načrta, ki mi je posledično omogočil oblikovanje hipoteze in izdelavo vprašalnika, ki vsebuje vprašanja na temo poznavanja pojma umetne inteligence, uporabe v vsakdanjem življenju ter naklonjenosti njenemu razvoju. Vprašalnik je bil izdelan v anketi Google Forms, ki mi je oddane odgovore predstavil v grafu. Posamezna vprašanja sem dodatno predstavil še na nivoju spola, kjer so bila odstopanja.

Programi, ki sem jih uporabljal:

- Google,
- Google Forms,
- Microsoft Word,
- Microsoft Excel.

3 VRSTE RAZISKAV

Raziskava je teoretična, saj obravnavam temo, ki je bila že predtem predmet raziskave. Izvedel sem jo terensko, z zgoraj omenjenimi postopki. Kar je pri moji raziskovalni nalogi drugače, je to, da sem preverjal uporabo umetne inteligence v vsakdanjem življenju na področju Slovenije.

4 REZULTATI

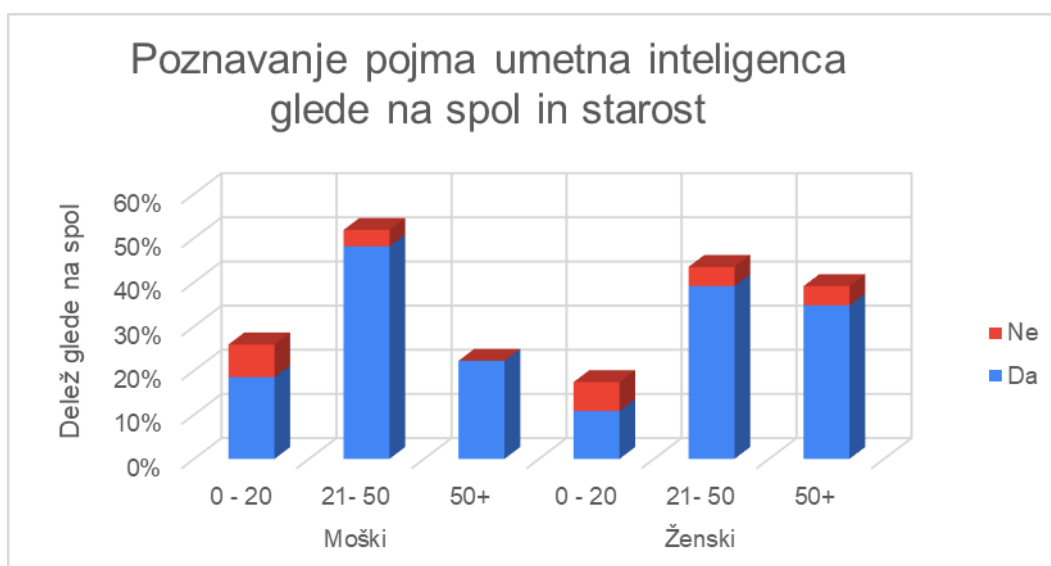
V okviru ankete sem spraševal o poznavanju pojma umetna inteligenca, uporabi v vsakdanjem življenju in podpori razvoju umetne inteligence. V nadaljevanju so predstavljeni rezultati vsakega vprašanja, pri posameznih vprašanjih je dodana analiza glede na spol (pri vprašanjih, kjer so bile večje razlike pri odgovorih glede na spol). Raziskavo je izpolnilo 73 ljudi, kar pomeni da je na slovensko prebivalstvo vrednost zaupanja v anketo 90%, stopnja odstopanja pa 10%.

4.1 POZNAVANJE POJMA UMETNA INTELIGENCA

Vprašanje je bilo namenjeno ugotavljanju, koliko anketiranci poznajo pojem umetne inteligence. Pri tem sem upošteval starost udeležencev in spol.

Poznavanje pojma umetna inteligenca je v starostnih skupinah 0–20 in 21–50 enako ne glede na spol. V starostni skupini 0–20 je poznavanje pojma najmanjše, zanimivo pa je, da pri moških nad 50 let vsi anketirani poznajo pojem umetna inteligenca. (Slika 1)

Predvidevam, da je temu tako zaradi starosti in življenja v časih, kjer so se moški veliko bolj uveljavljali v poklicih z uporabo računalnikov kot ženske.

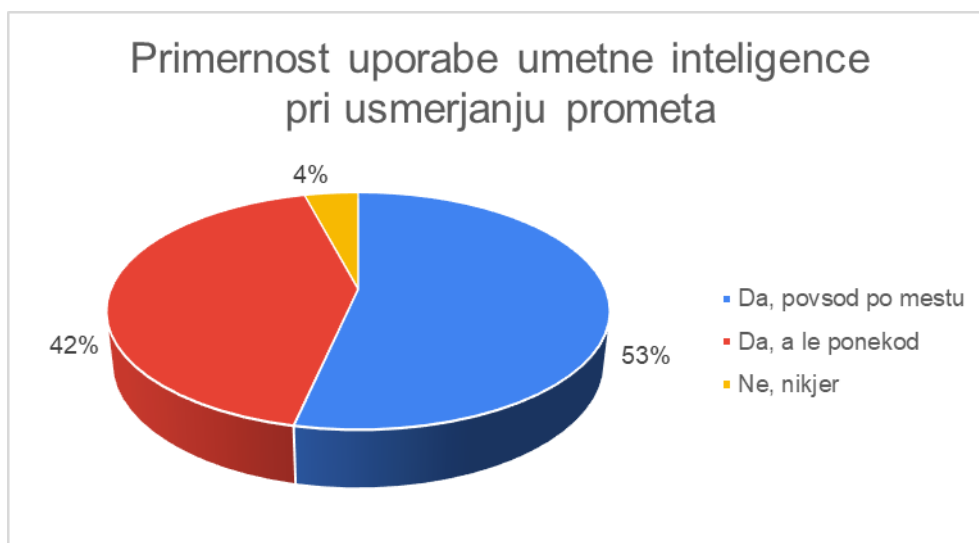

Slika 1 Poznavanje pojma umetna inteligenca glede na spol in starost

4. 2 PRIMERNOST UPORABE PRI USMERJANJU PROMETA

Vprašanje je bilo usmerjeno v primer, da bi umetna inteligenca pomagala pri prilagoditvi semaforjev in omejitev v primeru gneče na cesti. Zanimalo me je, ali anketiranci menijo, da bi umetna inteligenca lahko izboljšala usmerjanje prometa.

Več kot polovica odgovorov kaže na to, da bi umetna inteligenca pomagala pri usmerjanju prometa povsod (53 %), malo manjši delež pa meni, da bi pomagala le ponekod (42 %). Zanimivo je, da večina to idejo podpira, ne podpira je le 4 % anketirancev. Odgovori se niso razlikovali glede na spol. (Slika 2)

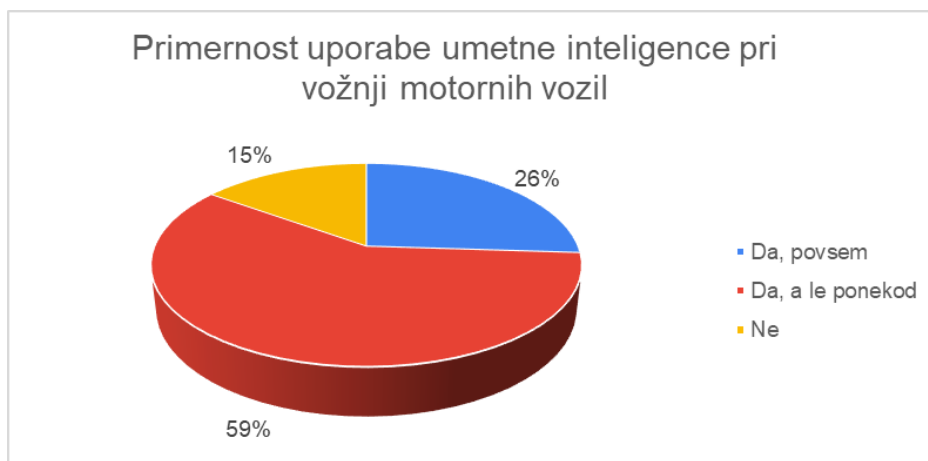

Slika 2 Primernost uporabe umetne inteligence pri usmerjanju prometa

4. 3 PRIMERNOST UPORABE PRI VOŽNJI MOTORNIH VOZIL

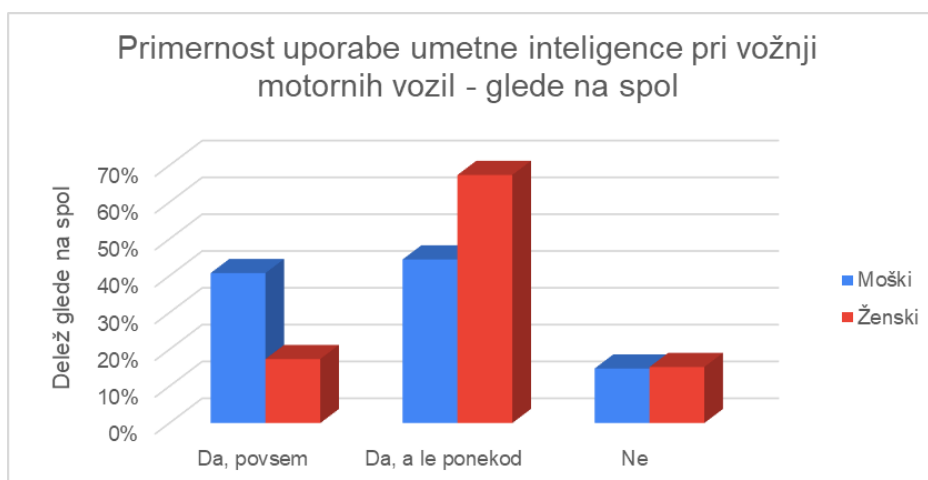
Pri tem vprašanju me je zanimalo, ali bi umetna inteligenca na podlagi predhodnih izkušenj lahko pomagala pri avtonomni vožnji motornih vozil.

Tu se je odstotek popolnega zaupanja glede na vprašanje uporabe pri usmerjanju prometa znižal, odstotek delnega zaupanja pa je zrastlel. Predvidevam, da je tako zaradi neposrednega vpliva na človeka, saj tu umetna inteligenca posega v naš nadzor nad vozilom in bi v primeru nesreče tudi mi sami nosili posledice (poškodbe, smrt). (Slika 3)

Slika 3 Primernost uporabe umetne inteligence pri vožnji motornih vozil

Zanimivo je, da so ženske veliko bolj previdne s popolno predajo nadzora vozila, medtem ko so moški za skoraj 2,4-krat bolj zaupljivi. Pri nestrinjanju glede uporabe umetne inteligence pa je delež odgovorov glede na spol skoraj enak. (Slika 4)

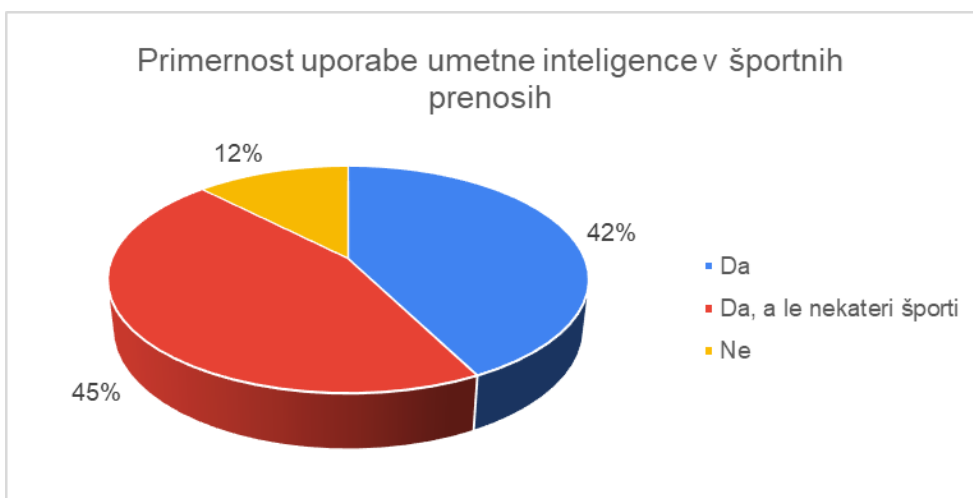
Slika 4 Primernost uporabe umetne inteligence pri vožnji motornih vozil - glede na spol

4. 4 UPORABA UMETNE INTELIGENCE PRI ŠPORTNIH PRENOSIH

Pri uporabi umetne inteligence v športnih prenosih sem navedel primer sledenja izbranemu športniku z več kamerami pod različnimi koti, ustvarjenje 3D modelov za lažjo predstavo igre in lažje sojenje prekrškov.

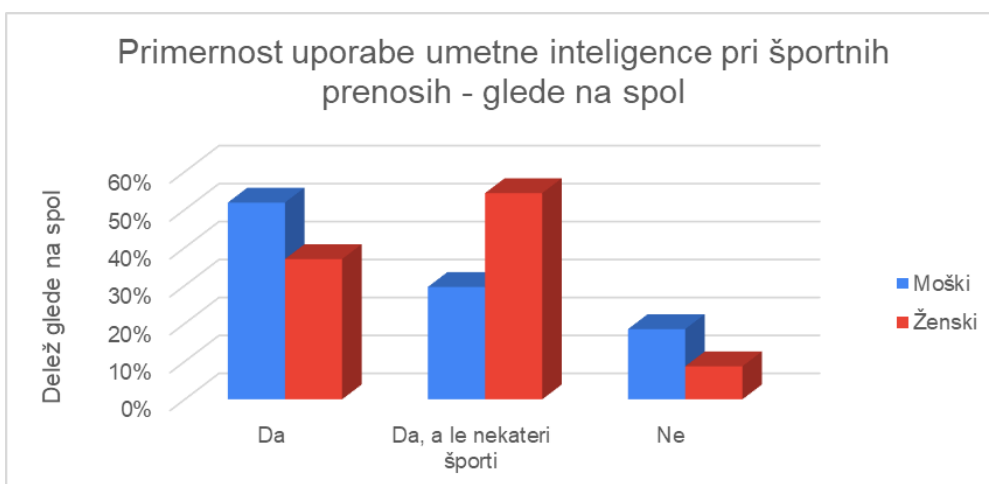
Kot lahko opazimo, se velika večina strinja, a vendar več anketirancev le za uporabo pri nekaterih športih, popolno strinjanje ima malo manj podpore. Predvidevam, da razliko naredi tudi izbira športa, ki ga anketiranci najraje gledajo. Odgovor »ne« je izbralo le malo ljudi. (Slika 5)

Zanimivo bi bilo navedene rezultate primerjati z mnenji, ki ga imajo gledalci ali športniki z uporabo sodobnejših pripomočkov kot je VAR v nogometu, čeprav le-ta niti blizu ne dosega ideje umetne inteligence.

Slika 5 Primernost uporabe umetne inteligence pri športnih prenosih

Popolno uporabo si najbolj želijo moški, medtem ko ženske dajejo prednost delni uporabi. Nestrinjanja je več pri moških kot pri ženskah. Predvidevam, da veliko ljudi še vedno želi videti celotno tekmo in ne le enega športnika. (Slika 6)

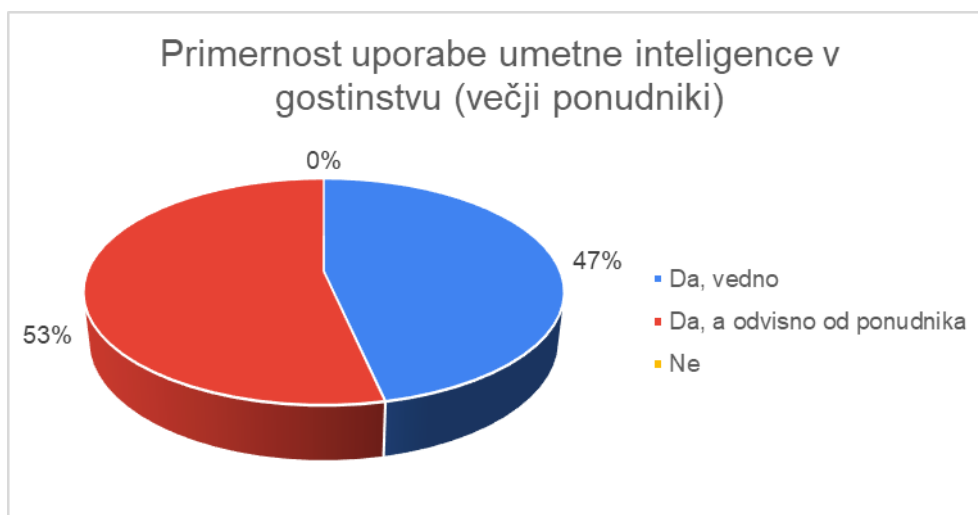

Slika 6 Primernost uporabe umetne inteligence pri športnih prenosih - glede na spol

4. 5 UPORABA UMETNE INTELIGENCE V GOSTINSTVU (VEČJI PONUDNIKI)

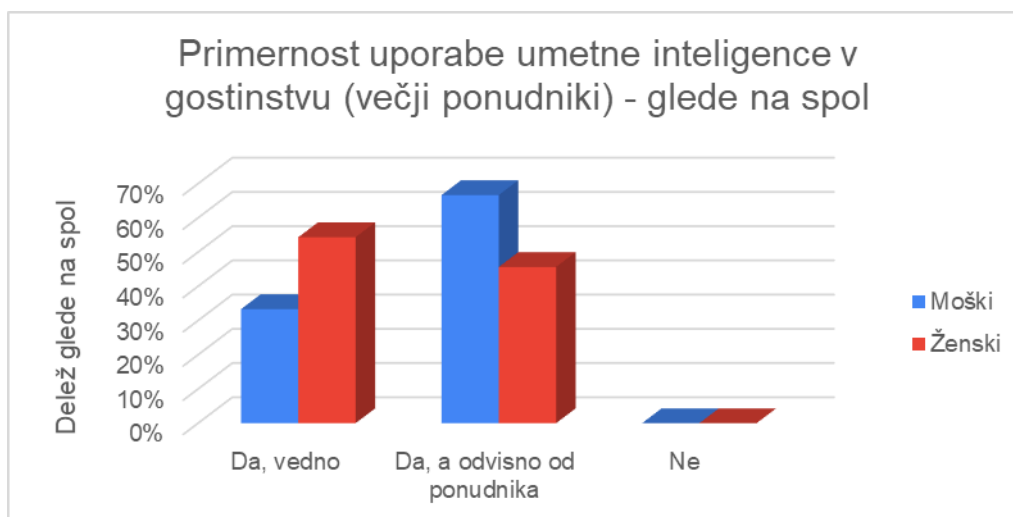
Uporaba umetne inteligence v gostinstvu pri večjih ponudnikih bi na podlagi preteklih analiz naročil izračunala predvideno količino hrane, ki jo bodo naročili, ter tako pomagala zmanjšati količino zavržene hrane.

Pri tem vprašanju je največ anketirancev podprlo delno uporabo glede na ponudnika, ostali so se popolnoma strinjali. Nobenega anketiranca ni, ki se s tem ne bi strinjal. Na podlagi odgovorov se vidi, da ljudem res veliko pomeni zmanjšanje količine zavržene hrane. (Slika 7)

Slika 7 Primernost uporabe umetne inteligence v gostinstvu (večji ponudniki)

Odgovor za uporabo pri vseh večjih ponudnikih so večinoma izbrale ženske, odgovor, kjer je odvisno od ponudnika, pa je izbrala večina moških. Pri tem vprašanju je zanimivo, da ni bilo nobenega odgovora z nestrinjanjem. (Slika 8)

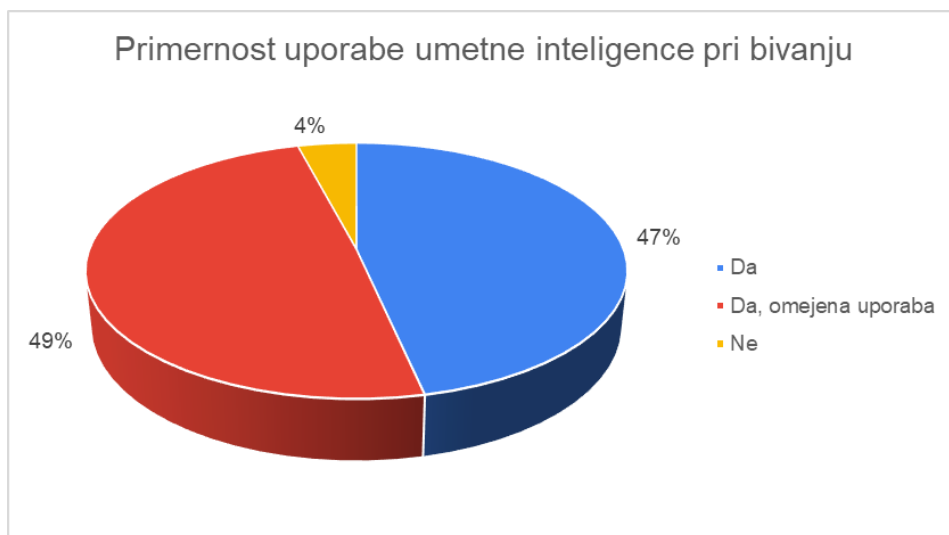

Slika 8 Primernost uporabe umetne inteligence v gostinstvu (večji ponudniki) - glede na spol

4. 6 UPORABA UMETNE INTELIGENCE PRI BIVANJU

Pri uporabi umetne inteligence za pomoč pri bivanju bi le-ta prilagajala gretje/hlajenje in senčila na podlagi predhodnih analiz, vremenskih napovedi in lastnikovih navad.

Skoraj polovica anketiranih je izbrala možnost z omejeno uporabo, predvidevam, da zaradi strahu pred kibernetскими napadi, ki bi lahko blokirali vsa senčila, vhod, spremenili gretje, ali zaradi težav ob izpadu električne energije. Z majhno razliko sledi odgovor popolne uporabe, s čimer lahko sklepamo, da zaupajo umetni inteligenci tako močno, da ji zaupajo skrb za bivalne pogoje v stavbi. Le majhen delež se ne strinja, da bi uporaba umetne inteligence lahko pripomogla k večji kvaliteti bivanja. (Slika 9)

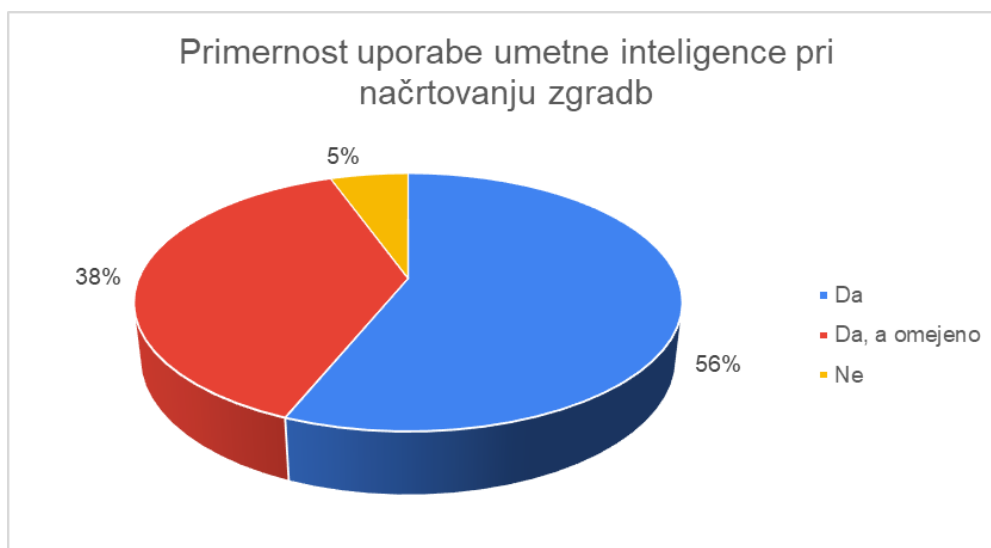

Slika 9 Primernost uporabe umetne inteligence pri bivanju

4.7 UPORABA UMETNE INTELIGENCE ZA NAČRTOVANJE ZGRADB

Pri uporabi umetne inteligence za načrtovanje zgradb je pomembno, da imamo možnost načrtovati objekte hitreje ter da bolj optimalno uporabimo prostor, prav tako pa nam omogoča ustvariti več načrtov v enakem času.

Pri tem vprašanju lahko opazimo večinsko strinjanje z uporabo, nekaj manj je odgovorov z omejeno uporabo, le malo pa je takih, ki ne podpirajo uporabe pri načrtovanju zgradb. Predvidevam, da je tako zaradi pomislekov, da umetna inteligenca ne zmore slediti vsem našim željam in potrebam. (Slika 10)

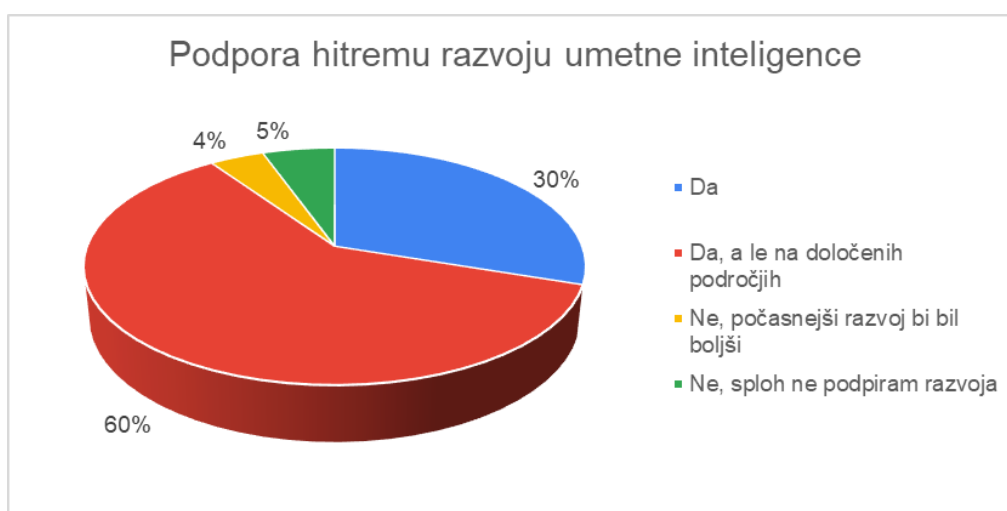
Slika 10 Primernost uporabe umetne inteligence za načrtovanje zgradb

4. 8 PODPORA HITREMU RAZVOJU UMETNE INTELIGENCE

V teh časih, ko se umetna inteligenca zelo hitro razvija, je pomembno izpostaviti strinjanje ljudi z razvojem. Ker le s tem, da ljudje to idejo razumejo in jo podpirajo, lahko dosežemo hitrejši napredek tudi na tem področju.

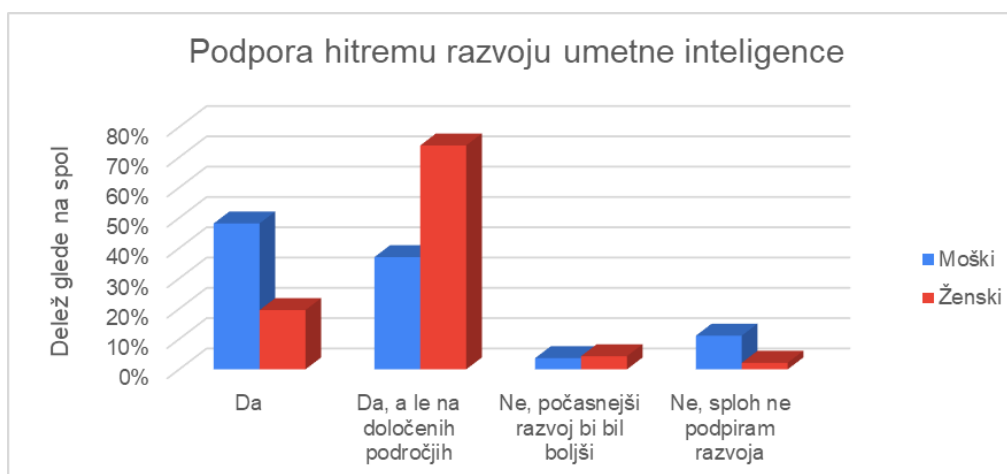
Kot vidimo na grafu, skoraj dve tretjini anketirancev podpira hitri razvoj umetne inteligence, a le na določenih področjih. Le slaba tretjina popolnoma podpira hitri razvoj, medtem ko le majhen delež hitrega razvoja ne podpira. (Slika 11)

Predvidevam, da je temu tako zaradi nepoznavanja, kaj nam umetna inteligenca lahko prinese v naša življenja, ter možnosti izgube zaposlitve, saj bi lahko nadomestila določene poklice.

Slika 11 Podpora hitremu razvoju umetne inteligence

Zanimivo je, da moški v večjem deležu podpirajo hiter razvoj umetne inteligence, ženske pa so pri tem bolj previdne. (Slika 12)

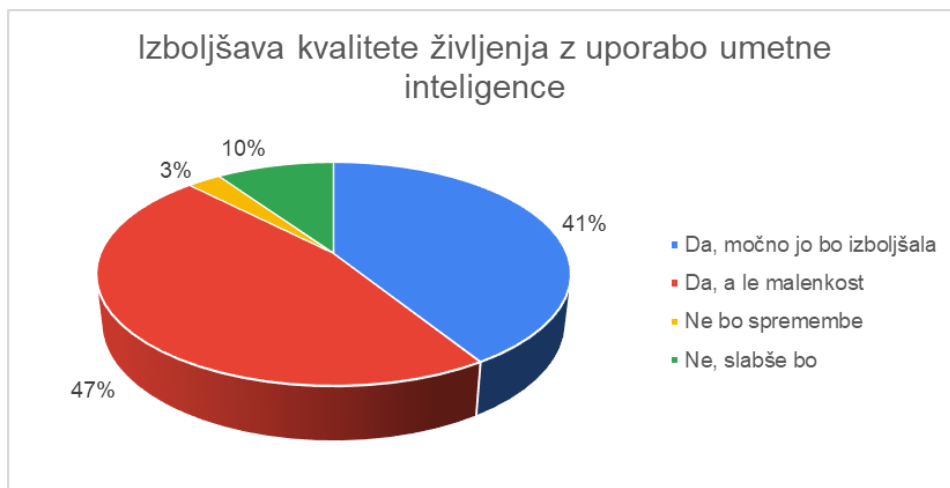

Slika 12 Podpora hitremu razvoju umetne inteligence

4. 9 IZBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVLJENJA

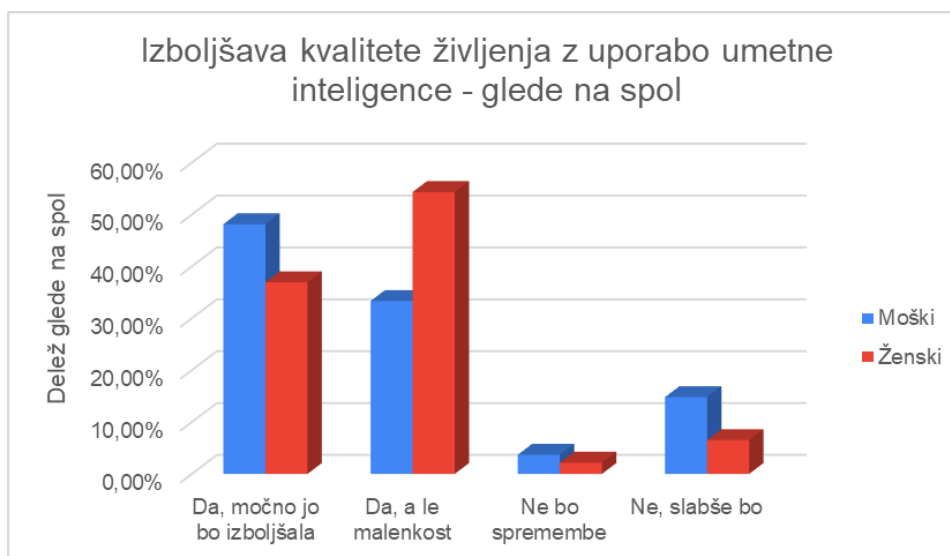
Zanimalo me je mnenje, ali bo umetna inteligenca izboljšala kvaliteto življenja.

Večina anketirancev je odgovorila, da jo bo izboljšala le za malenkost, le malo zaostaja odgovor z močno izboljšavo kvalitete življenja. Le malo ljudi misli, da spremembe sploh ne bo oziroma da se bo kvaliteta življenja zmanjšala. (Slika 13)

Slika 13 Izboljšava kvalitete življenja z uporabo umetne inteligence

Kot smo videli že pri zgornjem vprašanju, tudi tu moški bolj zaupajo umetni inteligenci in posledični izboljšavi kvalitete življenja kot ženske. (Slika 14)

Slika 14 Izboljšava kvalitete življenja z uporabo umetne inteligence - glede na spol

5 ZAKLJUČEK, SKLEPI

Skozi celotni raziskovalni proces sem opazil, da moški na skoraj vseh področjih veliko bolj zaupajo umetni inteligenci, saj so imeli več odgovorov s popolnim strinjanjem. Ženske se malo bolj previdne, a se še vedno večinoma strinjajo v delni obliki.

Na vseh raziskovalnih vprašanjih bi bila hipoteza lahko potrjena, saj je večina odgovorov s popolnim oziroma delnim strinjanjem. Prijetno sem bil presenečen tudi z zavzetostjo za zmanjšanje količine zavržene hrane.

V anketi sta bili dve vprašanji vezani na uporabo umetne inteligence v prometu, usmerjanje prometa ter avtonomno vožnjo vozil. Presenetilo me je, da je bilo pri usmerjanju prometa zaupanje v umetno inteligenco veliko večje kot pri avtonomni vožnji. Predvidevam, da zato, ker bi pri vožnji motornih vozil morali predati nadzor nekomu drugemu in ima to na nas neposreden vpliv.

Pričakoval sem, da bo večina poznala pojem umetne inteligence, presenečen pa sem bil nad podporo njenemu razvoju za uporabo v vsakdanjem življenju ter nad mišljenjem, da se bo kvaliteta življenja s tem močno izboljšala.

6 ZAHVALE

Močno se zahvaljujem mentorju Alešu Drinovcu, ki mi je pomagal pri izdelavi in knjižničarki Mateji Miljković za lektoriranje. Rad bi se tudi zahvalil materi Jani Zupan in očetu Francetu Zupanu za spodbudo in pomoč pri oblikovanju vrtilnih tabel in kakšnemu znakovnemu triku na tipkovnici.

7 PRILOGE

Povezava do spletne ankete Google Forms, ki sem jo uporabil za anketiranje.

<https://forms.gle/AuGmDQKt8fzJDim2A> (povezava do spletne ankete)

Umetna inteligenca

Prosim, da odgovorite na spodnja vprašanja. Gre za raziskovalno nalogo, ki je povsem anonimna. Hvala!

[Prijava v Google](#), če želite shraniti napredek. Več o tem

* **Zahtevano**

Vaša starost?*

Tu vnesite vašo starost. Če ste stari nekje vmes zaokrožite.

- 0 - 20
- 21- 50
- 50+

Vaš spol?*

- Moški
- Ženski

Ali poznate pojem umetna inteligenca?*

Umetna inteligenca je program, ki se uči na podlagi uspehov in neuspehov sebe ali drugih oseb. Lahko se uči tudi prek vsebine na internetu. Vse zbrane podatke zbira in jih uporabi pri njenih nalogah.

- Da
- Ne

V nadaljevanju so vprašanja, ki so vezana na uporabo umetne inteligence v vsakdanjem življenju. Dodana je razlaga primera uporabe pri vsakem vprašanju.

Primernost uporabe za **usmerjanje prometa**.*

Primer uporabe: na podlagi analize vsakodnevnih vožnj se uči prilagajati semaforje za čim manj zastojev, prilagajanje hitrosti na avtocesti v območju zastojev.

- Da, povsod po mestu
- Da, a le ponekod
- Ne, nikjer

Primernost uporabe **pri vožnji motornih vozil**.*

Primer uporabe: avtonomna vožnja motornih vozil na podlagi analize podatkov okolice.

- Da, povsem
- Da, a le ponekod
- Ne

Primernost uporabe **v gostinstvu** (večji ponudniki)*

Primer uporabe: na podlagi preteklih naročil izračun naročanja posamezne jedi, z namenom povečanja natančnosti naročanja hrane, posledično to pomeni manj zavržene hrane.

- Da, vedno
- Da, a odvisno od ponudnika
- Ne

Primernost uporabe **pri bivanju**.*

Primer uporabe: prilagajanje gretja/hlajenja in senčil glede na vremensko napoved in predhodne analize

- Da
- Da, omejena uporaba
- Ne

Primernost uporabe **pri načrtovanju zgradb***.

Primer uporabe: načrtovanje optimalne rabe prostora v večstanovanjskih objektih

- Da
- Da, a omejeno
- Ne

Primernost uporabe **pri športnih prenosih**.*

Primer uporabe: možnost sledenja športniku, ki ga izbereš (npr. pri kolesarjenju) ali pomoč pri sojenju (npr. nogomet)

- Da
- Da, a le nekateri športi
- Ne

Za zaključek me zanima kaj menite o razvoju umetne inteligence na splošno.

Ali podpirate trenuten hiter razvoj umetne inteligence in uporabo v vsakdanjem življenju?*

- Da
- Da, a le na določenih področjih
- Ne, počasnejši razvoj bi bil boljši
- Ne, sploh ne podpiram razvoja

Ali menite, da bo uporaba umetne inteligence izboljšala kvaliteto življenja?*

- Da, močno jo bo izboljšala
- Da, a le malenkost
- Ne bo spremembe
- Ne, slabše bo

8 LITERATURA IN VIRI

- [1] <https://www.techtarget.com/searchenterpriseai/definition/AI-Artificial-Intelligence> (pridobljeno dne: 17.12.2022)
- [2] <https://www.simplilearn.com/tutorials/artificial-intelligence-tutorial/artificial-intelligence-applications> (pridobljeno dne: 18.12.2022)
- [3] <https://www.simplilearn.com/advantages-and-disadvantages-of-artificial-intelligence-article> (pridobljeno dne: 21.12.2022)
- [4] <https://www.24ur.com/novice/znanost-in-tehnologija/ponoreli-chatgpt-zali-ponizuje-in-grozi-uporabnikom-binga.html> (pridobljeno dne: 4.1.2023)
- [5] <https://www.24ur.com/novice/znanost-in-tehnologija/programerji-grafiki-analitiki-ucitelji-ustvarjalci-vsebin-koga-bo-zamenjala-ai.html> (pridobljeno dne: 7.1.2023)
- [6] <https://gamechanger.frodx.com/blog/zakaj-se-nam-ai-ni-treba-bati/> (pridobljeno dne: 10.1.2023)
- [7] <https://www.24ur.com/novice/fokus/razvoj-umetne-inteligence-izgleda-kot-da-smo-izumili-atomsko-bombo.html> (pridobljeno dne: 10.1.2023)